

Landsbyudvalget:

Der skal ryddes op og luges ud

Kommunerne skal arbejde aktivt med landskabet og adgangen til naturen, når de planlægger for fremtidens landsbyer. Og så er der behov for at afsætte langt flere midler til nedrivning og byfornyelse.

Af direktør Ellen Højgaard Jensen, Dansk Byplanlaboratorium og medlem af Udvalget for bæredygtige landsbyer

Omdannelsen af Danmarks landsbyer er en af de største planlægningsopgaver, der ligger foran os. Derfor er det positivt, at vi i Landsbyudvalget står samlet bag anbefalingerne. Jeg vil fremhæve de tre første anbefalinger, nemlig at kommunerne skal planlægge strategisk for udviklingen af landdistrikterne, at de skal vurdere de enkelte landsbyers potentiale og at de skal overveje om der er landsbyer, der står overfor en nødvendig transformation.

Bedre levevilkår og investeringssikkerhed

Urbaniseringen betyder, at nogle landsbyer forfalder, mens andre er selv bærende og levedygtige. Vi har set mange eksempler på landsbyer, der klarer sig godt, men vi har også

set landsbyer, der reelt er faldet ud af markedet. De skal have en hjælpende hånd fra staten, så der kan blive ryddet op og revet ned. Og nogle landsbyer skal omdannes til natur eller landbrugsareal. Oprydningen og omdannelsen skal naturligvis foregå i dialog og samarbejde med de berørte borgere og vil strække sig over årtier. Det er en svær øvelse, men den er helt nødvendig for at få genskabt et sundt ejendomsmarked. I udvalget har vi derfor peget på, at der er behov for at afsætte langt flere midler til nedrivning og byfornyelse. Det var ikke en del af kommissoriet, men det er nødvendigt.

Skab adgang til landskabet

Et aspekt, der også er værd at fremhæve er adgangen til natur- og land-

skabsværdier. De rekreative muligheder er helt afgørende for, om folk vil bosætte sig i landsbyerne. Landbrugets udvikling medfører stadig større bedrifter og det kan blive stadig sværere for landsbyboerne at gå en tur med hunden i aftensolen.

Nogle er plaget af lugtgener og tung trafik fra landbruget og andre erhverv. Og mange steder tør forældre ikke sende deres børn til skole på cykel, fordi de skal færdes på meget farlige landeveje.

Det kan synes som luksusproblemer, men det er faktisk helt centralt, hvis vi skal tale levedygtige landsbyer i 2030. Derfor er det uhyre vigtigt, at kommunerne arbejder aktivt med landskabet og adgangen til naturen, når de planlægger for fremtidens landsbyer.

Medlemmer af Udvalget for levedygtige landsbyer

Jens Kr. A. Møller, adm. direktør, DLR Kredit A/S (udvalgsformand)
 Steffen Damsgaard, formand, Landdistrikternes Fællesråd
 Susanne Hovmand-Simonsen, tidl. godsejer, Knuthenlund Gods
 Ellen Højgaard Jensen, direktør, Dansk Byplanlaboratorium
 Bent Jensen, CEO & Ejer, LINAK
 Laila Kildesgaard, direktør, KL
 Søren Møller, Landsformand, DGI
 John Wagner, adm. direktør, De Samvirkende Købmænd
 Dorte Winther, formand, Sammenslutningen af Danske Småøer
 Thorkild Ærø, direktør, prodekan, Statens Byggeforskningsinstitut,
 Aalborg Universitet

17 knaldgode anbefalinger

Rapporten fra "Udvalget for levedygtige landsbyer" har fået en positiv modtagelse fra flere sider.

Erhvervsminister Brian Mikkelsen, der har nedsat Landbyudvalget og bestilt rapporten Landsbyerne – nu og i fremtiden, var uforbeholden i sin modtagelse af anbefalingerne.

- Jeg synes, det er 17 knaldgode anbefalinger! De vil sikre, at landsbyerne vil få det endnu bedre, lød meldingen fra Brian Mikkelsen ved overrækkelsen af udvalgte rapport.

Lollands borgmester, socialdemokraten Holger Schou Rasmussen, der i høj grad har problematikkerne tæt på, melder klart ud om udvalgets anbefalinger.

- Det ser godt ud. Udvalget har levet op til forventningerne og har løst deres vigtige opgave – at sikre, at landsbyerne lever og har det godt, lyder vurderingen i et indlæg på Altinget. Holger Schou Rasmussen fremhæver særligt anbefalingerne om at styrke den kollektive trafik og mobil- og bredbåndsdækningen, og støtter også forslagene om at øge puljen til nedrivninger og udvide BoligJobordningen til også at gælde for nedrivning i landzone.

– MN

Udvalget for levedygtige landsbyer

I 2017 nedsatte regeringen Udvalget for levedygtige landsbyer, der fik til opgave at se på de udfordringer og muligheder, der gør sig gældende i landsbyer og belyse, hvad der karakteriserer landsbyer, som har vist sig levedygtige. Opgaven var at komme med række anbefalinger til, hvordan flere landsbyer kan være levedygtige. I starten af april aflagde udvalget rapport til erhvervsminister Brian Mikkelsen. Med rapporten Landsbyerne – nu og i fremtiden, kommer udvalget med 17 konkrete anbefalinger til regeringen. De 17 anbefalinger spænder vidt, fra kollektiv trafik til digital infrastruktur og øget fokus på nedrivning og istandsættelse af boliger:

1. Strategisk planlægning af kommunens landområder og landsbyer
2. Vurdering af de enkelte landsbyer og landområder med henblik på at sikre en differentieret og målrettet udvikling
3. Særlig indsats i udpegede rekonstruktionsområder
4. Styrket indsats til nedrivning og istandsættelse af boligmassen
5. BoligJobordningen udvides til at omfatte nedrivning i landzone
6. Nye finansieringsformer til at tilpasse bygningsmassen
7. Mulighed for at omplacere boliger i det åbne land
8. Et tilpasset og mere varieret boligudbud
9. Øget tilgængelighed til landskab og natur
10. En mere langsigtet planlægning af de nære offentlige servicetilbud
11. Nye kollektive trafikløsninger
12. Samlokalisering af faciliteter og aktiviteter
13. Bedre digital infrastruktur
14. Erhvervsudvikling med fokus på stedbundne potentialer
15. Bedre tilgængelighed til arbejdsmarkedet
16. Tættere dialog og samarbejde mellem kommune og lokalsamfund
17. Mere fokus på faciliteter og aktiviteter, der samler landbysamfundene.